

Kitle Meclisleri Hareketi (TPTG)

Kitle Meclisleri Hareketi

Meydanlardaki bu kitle meclisleri hareketi 25 Mayıs'ta, Atina'da tamamen beklenmedik bir biçimde başladı. Facebook'ta, hükümetin kemer sıkma politikalarına karşı Syntagma meydanında "öfkelerini" ifade etmek için toplanma çağrısının ilk kimden çıktığı tam olarak netleşmiş değil. Öyle gözüküyor ki, Cornelius Castoriadis'in son dönem demokratik ideolojisinden etkilenmiş bir siyasi yapı çevresindeki unsurlar bu inisiyatifi alanlar arasındaydı. Çağrı kitlesel medya tarafından olumlulanarak duyuruldu ve ilk günlerde medyada İspanyol eylemlerinde yer almış "*Şışt, bağırmanın – Yunanlıları uyandıracacağız*" gibi bir pankarta atıfta bulunuldu. Tabii ki medyanın bu tutumunun baki kalmaması kimseyi şaşırtmadı.

İlk çağrı, siyasi partilerden, temsiliyetten ve ideolojilerden bir bağımsızlık ve ayrılık bildirgesi idi. Ayrıca devletin borç krizini yönetimine ve "bizi bu noktaya getiren herkese" karşı barışçıl protestolar gerçekleştirme iradesi ifade edildi. Ayrıca temel bir slogan "gerçek demokrasi" çağrısıydı. "Gerçek demokrasi" sloganı ilk birkaç günün ardından "doğrudan demokrasi" sloganına döndü. Örgütleyicilerin kitle meclisine bir dizi demokratik kural dayatma çabası katılımcılar tarafından reddedildi. Öte yandan birkaç gün sonra konuşmalara zaman sınırı konulması (90 saniye), katılımcıların nasıl tartışma konusu önerisinde bulunabilecekleri (yazılı olarak, kitle toplantısı başlamadan iki saat önce sunulacak biçimde) ve konuşmacıların nasıl seçileceği (çekiliş yöntemiyle) gibi kimi düzenlemeler yapıldı. Ayrıca altını çizmeliyiz ki, kitle meclisinin kalbinde her zaman pek çok tartışma, olay ve hatta kimi zaman katılımcılar arasında zıtlasmalar dahi gerçekleşiyordu.

Başlangıçta, meydanın işgalinin öz-örgütlülüğü çabalarında komünel bir hava hakimdi ve resmi olarak siyasi partilere tahammül edilmiyorlardı. Öte yandan başta SYRIZA (Radikal Sol Koalisyonu) örgütü olmak üzere solcular hızla Syntagma kitle meclisine karıştılar ve başta "sekreteryal destek" grubu ve "iletişimden" sorumlu komite olmak üzere Syntagma meydanı işgalini yürütmek için kurulmuş muhtelif komitelerde önemli konumları elde etmeye başladılar. Bu iki komite hepsi içinde en önemlileriydi zira hem kitle toplantılarının gündemini hem de tartışma akışını örgütüyorlardı. Altını çizmemiz gereken önemli bir nokta ise bu kişilerin siyasi eğilimlerini açıkça ifade etmeden, 'bireyler' gibi gözükerek bu konumlara seçilmiş olduklarıydı. Öte yandan bu siyasetçiler böylesini değişken ve heterojen bir kitle meclisini tamamen manipüle etmeyi başaramıyorlardı zira siyasi partilerin gözden düşmüş olduğu, güvenilmediği ortadaydı. Öte yandan bu özel gruplara bireysel olarak katılmak çok zordur çünkü bunu yapmak için solcuların gölge parti mekanizmalarını karşıya almak gerekir.

Gündelik olarak örgütlenen gösteriler adım adım kiteselleştirdiler ve hükümetin ve genel olarak siyasi düzenin itibarını topyekün yitirdiğini ifade etmeye başladılar. En kitlesel eyleme 500,000 civarı insan katıldı (5/6 Pazar).

Her gün toplanan karma kalabalıkların sosyal bileşeni işçilerden işsizlere, emeklilerden öğrencilere, hatta ufak işletmecilere veya krizin tokadını yemiş eski küçük patronlara kadar uzanıyordu. Syntagma meydanındaki bu eylemlerde, ilk günlerde “yukarıdakiler” (Parlamento binasına yakın konumlanmış olanlar) ve “aşağıdakiler” (hakikaten meydanda olanlar) arasında bir ayırım ortaya çıktı. İlk kategoride, başından beri kimi milliyetçi veya aşırı sağcı gruplar mevcuttu ve özellikle (çoğu ya proleter ya da proleterleşmiş eski ufak mal sahipleri olan) daha muhafazakar ve apolitik kesimler üzerinde bir etki ediyorlardu. Parlamento önünde toplananların Yunan bayrakları sallamaları, milletvekillerine hareket çekmeleri ve “*Hainler!*” ya da “*Hırsızlar*” gibi popülist ve milliyetçi sloganları atmaları olağanlaşmıştı. Öte yandan bu kişilerin siyasi olarak daha muhafazakar olmaları polisle çatışmalar tırmandığında daha kontrol edilebilir oldukları veya örgütlü aşırı-sağcı grupların saflarında sayılabileceği anlamına gelmiyor. Öte yandan kitle meclisinin tabanını oluşturan ikinci grup daha ziyade demokratik solun yönelimlerinin etkisi altındaydı (yurtseveri, anti-faşist, anti-emperyalist) ki bu oylanan bildirgelerden (bknz. <http://real-democracy.gr>) görülebilir. Ayrıca ikinci grubun bileşeni proleterdi (işsiz işçiler, kamu işçileri, üniversite öğrencileri, özel sektörden işçiler vb.)

Solcular “borç krizi” ve “doğrudan demokrasi”ye dair bir dizi tartışma etkinlikleri düzenlemeyi başarmışlardı ve etkinliklere çoğu muhtelif sol siyasi partilere yakın (temelde SYRIZA ve ANTARSYA) solcu akademisyenler (solcu siyasi iktisatçı Lapavitsas gibileri) konuşmacı olarak çağırıldılar. Böylesi etkinliklerin örgütlenmesi, “uzmanlar” ile “uzman olmayanlar” arasındaki ayrımı yeniden üretiyor ve keskinleştiriyordu ve bu çağrılan konuşmacıların sunumları kapitalist ilişkilerin ve krizin farklı bir şekilde siyasi ve iktisadi olarak yönetilmesine odaklanıyordu. Mesela, borç meselesine dair ifade edilen temel görüşler, “borcun yeniden yapılması” ve “çirkin borcun” iptalinden Yunan devletinin borç ödemelerini iptaline veya Avro bölgesinden ve AB'den çıkışına çeşitlenmekteydi. Her halükarda, bu etkinliklerde ifade bulan siyasi içerik, alternatif ve daha yurtsever bir “ülke gelişimi” ve gerçek bir sosyal-demokrat devletin yaratılmasıydı. Başka bir deyişle, bu etkinlikler tartışmaları Yunanistan kapitalist ilişkilerin yeniden üretiminin, solcuların hakettiklerini düşündüğü rolü oynadıkları farklı bir hükümet tarafından gerçekleşmesi gerektiği noktasına çekme çabasının bir ifadesi oldular... Kimi durumlarda katılımcılar kitle meclislerinde, panellerde uzmanlara verilen önemli rolü ve ayrıca borç meselesini lojistik bir millî mesele olarak gören yaklaşımı eleştirdiler. Öte yandan bu eleştiriler genel gidişatı etkileyecek kadar cılız kaldı. “Millî borcun” solcu yönetimi için en bilinen öneri muhtelif solcu siyasetçi, akademisyen ve sendika ağasının oluşturduğu Yunan Denetim Komisyonu'ndan geliyor ve ortaya konulan fikir Ekvador modelini izleyerek “çirkin borcu” iptal etmek. Komisyon'un meydana katılımı, ilk günlerde, siyasi partilerin katılımına karşı bildirgelere rağmen, bir “vatandaşlar birliği” olduğu iddiasıyla kabul ettirilmişti!

Bazılarımız, genel kitle meclisi tarafından emek ve işsizlik meseleleri etrafında kurulmuş tematik bir mecliste yer aldık. Yer aldığımız bu meclisin ismi İşçi ve İşsizler Grubu idi. Başka yoldaşlarla birlikte, bu meclis “borçların ödenmeyişinin” proleter, tabandan ve doğrudan ihtiyaçlarımıza odaklı bir öz-örgütlü pratiğini örmeye çalıştık. Şüphesiz, bu yaklaşım, solcu siyasi grupların “dış borçların ödemesi durdurulsun” yaklaşımından tamamen farklılaşıyordu. Bu amaçla, işsizlik bürolarında, işsiz işçilere Syntagma

meydanındaki gruba katılma çağrısında bulunan ve işsiz işçilerin yerel meclislerinin örgütlenmesini hedefleyen müdahaleler düzenlendi (maalesef özellikle ikinci hedefe dair müdahaleler bir sonuç elde edemedi). Ayrıca, Syntagma meydanı metro istasyonunda, konuyla ilgili faal olan başka bir grup olan “Ödemiyorum” adı verilen komiteler koalisyonu ile ortak üç eylem düzenledik. Eylemlerde bilet okuma makinaları tıkanı. Bu mecliste yer alan solcular, faaliyetleri “çalışma hakkı”, “herkese tam, düzgün, istikrarlı iş” gibi solcu siyasi sloganlarla sınırlı tutmaya çalıştılar ve (eğer edinmişlerse) mücadele deneyimlerini paylaşmaya veya kolektif doğrudan eylemlere girişmeye yanaşmadılar. Bu çelişkinin sonucu, <http://real-democracy.gr/en/node/159> sitesinde yayınlanmış olan bildirmede görülebilir. Öte yandan esas sorun, örgütlenen eylemler genel kitle meclisi tarafından karar verilmiş olsalar dahi, bizim – kimi anti-otoriterler/anarşistler ve kimi solcular – dışımızda öteki kişilerin tartışmalarda ve eylemlerde varlığının neredeyse mevcut olmayışı.

Bu da bizi Syntagma meydanına dair bir başka önemli gözleme götürüyor. Kitle meclislerinin doğrudan eylemlerin örgütlenmesine yönelik kararları almalarına rağmen, günün sonunda bu eylemlere çok az kişi katılıyor. Öyle görünüyor ki, böylesine kitlesel toplantılarda şu veya bu özel öneriden yana veya ona karşı doğrudan demokratik oy verme süreci, edilgen ve pasif yaklaşımları ve bireyselleşmiş izleyici/seçmen rolünü yeniden yaratma eğiliminde.

Katılımcıların ciddi bir kesiminin pasifliği ve bireyselleştirilişinin ciddi bir kesimi genel grev gününde (15/6), devlet güçlerinin eylemi dağıtma ve Syntagma meydanını yeniden ele geçirme çabasına karşı koyma ihtiyacı ortaya çıktığında açıldı. Devlet güçlerinin bu saldırısı, yalnız pratikte binlerce kişinin pratikte polisle çatışmalara katılımına yol açmadı, aynı zamanda eylemciler arasında gerçek dayanışmanın ifade bulmasını da sağladı: insanlar polislerin elinden başka eylemciler tarafından kurtarıldılar, eylemci sıhhiye ekibi biber gazları ve polisin vahşi saldırıları karşısında tehlikede olan herkese yardım etti; binlerce eylemci gaz bombalarına rağmen kol kola dans ettiler.

Öte yandan şiddet meselesi ve kimi şiddetli eylemcilerin polis ajan-provokatörleri olduğu suçlamaları üzerinden kimi güçler, başta burjuva medyası, solcu partiler ve faşistler, eylemcileri parçalamaya ve birbirlerine düşürmeye çalıştılar. Anarşist/antiotoriter blok ve taban sendikalarının bloğu Syntagma meydanına varınca bazı yoldaşlar parlamentonun önündeki bölgeye yöneldiler ve bir grup faşist, bir iki bireyin attığı az sayıda (en fazla 2 veya 3) molotof bombasının atılmış olmasını bahane ederek eylemcilerin “kapşonlular” olduklarını, gizli polis ve provokatör olduklarını ve bu yüzden tecrit edilmeleri gerektiğini bağırırmaya başladılar. Bu grup anarşist/antiotoriterlere saldırdı ve farklı eylemcileri de saldırıya dahil etmeyi başardılar. Anarşist/antiotoriterler saldırıya göğüs germeyi ve geri püskürtmeyi başardılar. Öte yandan medya bu olayı, anarşistlerin “öfkeli” (meydanlardaki kitleye genel olarak bu isim verilmişti) bir saldırısı olarak çarpıtarak “şiddet yanlısı” ve “barışçıl” eylemciler arasında bir ayrılık yaratmaya çalıştı. Olayın görüntüleri gün boyunca tekrar tekrar televizyonlarda gösterildi. Öte yandan, sokak siyaseti düzeyinde, bu çaba polis günün ilerleyen saatlerinde eyleme saldırıp karşısında tamamen kenetlenmiş bir kitle bulunca büyük ölçüde boşa çıkmış oldu.

Medyanın haricinde, sol partiler de “provokatöroloji” pratikleriyle ve anarşist/antiotoriter kesime karşı sürekli yaptıkları suçlamalar ve kara propaganda ile “şiddet yanlısı” ve “barışçıl” eylemciler arasındaki farkı vurgulamaya çalıştılar. Şüphesiz hedefleri farklıydı: gelecek hükümetlerde yer alarak Yunan kapitalizminin alternatif, solcu bir yoldan ilerleyişini sağlamak hayalleriyle, hareketi siyasi olarak kullanabilmek için legalite ve barışçılık sınırlarında tutmak istiyorlardı. Burada eklemeliyiz ki içimizden bazılarının bir parçası olduğu Syntagma meydanı İşçi ve İşsizler Grubu provokatörolojiyi ve hareket içerisindeki yalan bölünmeleri lanetleyen bir bildiri yayınladı fakat bu bildiri asla bir tartışma konusu olarak onaylanmadı. Bu solcu örgütçülerin müdahalesi ve manipülasyonu ile öteki katılımcıların zayıf desteğinin sonucuydu.

Bununla birlikte bu “provokatöroloji” meselesine ve “hareketimizin niteliği şiddet yanlısı mı barışçıl mı” sorusuna dair de pek çok farklı görüş ifade edildi. Kitle meclisinin dinamiği ve çelişkili niteliği kitle meclisinin 28-29 Haziran genel grevi öncesi kararlarına dek izlenebilir. Solcu örgütçüler, polis güçlerine “halkın iradesine ve halkın anayasal bağımsızlık hakkına saygı gösterme [...] ve halkın kendi anayasasını korumasına engel olmama” gibi bir çağrı yapılması (!) yönünde bir oy kazanmayı becermişlerdi. Aynı zamanda, “harekete değil düzene hizmet eden şiddet profesyonellerini” kınayan bir bildirge de yayınlanmıştı ki bu da “kanun ve düzen”e itaat ideolojisine göre hareket etmeyenlere karşı solcu provokatörolojiyi temsil ediyordu. Öte yandan, bir gün sonra, “baskı güçleriyle çatışanlar” lehine “megafondan hiç kimse onlara karşı konuşmayacak” kararı alındı. Aynı gün, “48-günlük grev sırasında gerçekleşecek her tür şiddet eylemini kınama” önerisi de reddedildi.

Altını çizmeliyiz ki “meydanlar hareketi”, alışlagelmiş genel grevlerin ve yalıtılmış yerel grevlerin yapamadığını yapıp hükümet politikasına muhalefet alanını genişletmekte gerçekten etkili olmuştu. İtibarını yitirmiş sendika konfederasyonu GSEE'ye 15/6 tarihinde bir 24 saatlik genel grev kararı alması ve ikinci “memorandum” oylanacağı sırasında 48 saatlik bir genel grev kararı alması dayatıldı ki bu esnarlarda pek çok işçi sabahtan akşama eylemlere katılma olanağını buldu. Eylemler, memorandum oylamasını değiştirmekte başarılı olamamış olsalar da, herşeye rağmen derin bir kabine krizi ve siyasi kriz yarattılar. Siyasi temsiliyet düzeni daha önce asla, 2008 kalkışmasında dahi, itibarını bu denli geri dönülmez biçimde yitirmemişti. Öte yandan solcu örgütçüler sendikaların aracı işlevini, hiç değilse ideolojik alanda, 48-saatlik genel grev çağrısı yapan ortak bir poster ile baki kılmayı becerdiler.

Greve dair yapılabilecek ilk gözlem, bu iki gün içerisinde olaylara katılan insan sayısının miktarını tam olarak hesaplamanın mümkün olmadığıdır. Atina merkezindeki mücadele alanına (Syntagma meydanı ve çevre sokaklar) sürekli bir giriş çıkış oldu ve eylemci sayısı birkaç binden 100,000'e kadar çıkabildi. Öte yandan greve katılım ilk gün ikinci güne kıyasla çok daha düşüktü: 28/6 tarihinde Syntagma meydanındaki eylemci sayısı 20,000'i aşmıyordu.1 İki günde de eylemciler ile çevik kuvvet ekipleri arasında Syntagma meydanı etrafındaki şehir merkezinde şiddetli çatışmalar gerçekleşti. Çevik kuvvet ekipleri, binlerce kimyasal silah kullanarak zehirli ve boğucu bir atmosfer yarattılar. Şüphesiz ikinci gün eylem daha sert ve daha kitlelendi.

Polise göre 131 polis yaralandı, 75 kişi göz altına alındı ve 38 kişi tutuklandı. Syntagma meydanı sıhhiye ekibine göre 700'ü aşkın kişiye meydana ve Syntagma metro istasyonunda oluşturulan tedavi merkezlerinde ilk yardım yapıldı ve 100 kişi hastanelere gönderildi. Bankalara, bakanlık binalarına, lüks otellere, Syntagma meydanı postanesine ve kimi dükkan ve lokantalara hasar verildi.

Şüphesiz devletin başından beri hedefi meydanı boşaltmak ve eylemcileri terörize edip dağıtmaktı.¹ Öte yandan “meydanı terk etmeyeceğiz” gibi sloganların muhteşem bir biçimde eylemcilerin ısrarcı ve kararlı ruh halini ortaya koyuyordu. Sonuç olarak polisler hem fiziki hem sözlü çatışmalar neredeyse sürekli yaşandı. İlk gün pek çok kişi meydanı çevreleyen şehirlere uzun veya kısa çatışmaların ardından, nihayetinde polis meydana kimseyi yaklaştırmayacakları belirli bir bölge kazanmayı becerdi. Buna rağmen birkaç yüz kişi gece geç saatlere kadar meydana kalmayı başardı.

İkinci gün ise, Syntagma meydanındaki buluşmanın haricinde, milletvekillerinin parlamentoya girmesini engellemek için sabahtan yolları kesme çabaları gerçekleşti. Hem Syntagma kitle meclisinde hem de Atina çeperindeki mahallelerdeki kitle meclislerinde bu plan kabul edilmişti. Ne yazık ki bu yol kesme eylemlerine yalnızca birkaç yüz eylemci katıldılar ve vahşi polis saldırıları karşısında geri çekilmek zorunda kaldılar ve nihayetinde polis tarafından dağıtıldılar. Dolayısıyla siyasetçilerin parlamentoya gitmelerini engelleme planı işe yaramadı. Vasileos Konstantinou bulvarındaki barikat esnasında, eylemciler kenar sokaklara çekilerek burada barikatlar kurdular ve çevik kuvvetle düşük seyirli çatışmaların ardından şehir merkezinin turistik kısımlarından geçerek Syntagma meydanındaki büyük eyleme katıldıkları bir uzun bir yürüyüş başlattılar. Ayrıca yol kesme eylemlerinin etkisizliğine Syntagma kitle meclisindeki temel eğilimleri kontrol altında tutan solcuların bu eyleme katılımı ciddi bir biçimde kısıtlamaları ve polisler gerçek bir çatışmadan kaçınmalarının da büyük bir katkısı olduğunu eklemeliyiz. Şüphesiz solcuların tavrı, kitle meclisinin kararlarını uygulama konusundaki yetersizliğinin ve katılımcılarının çoğunluğunun pasifliğinin bahanesi olamaz.

Parlamento çevresindeki çatışmalara gelince, ilk güne benzer olayların yaşandığını söyleyebiliriz; öte yandan bu defa polisin amaçlarına ulaşması çok daha zordu. İkinci günkü çatışmalara binlerce eylemci katıldı. Eylemcilerin çoğu polisler çatışmaya hazırlıklı gelmişti: kimileri gaz maskeleri takıyorlardı veya benzeri korunma yöntemleri geliştirmişlerdi; pek çok kişi anti-asit sıvıları taşıyordu, kimileri ise polislerle çatışmak için tepeden tırnağa giyinip kuşanmışlardı. Pek çok vakada, çatışmanın geliştiği bir “ön bölge” ve insanların sloganlar atıp ihtiyaç duyanlara yardım ettikleri, hatta kimi durumlarda “ön bölge”de devam edemeyeceklerin yerini aldıkları bir “arka bölge” oluştu.

“Barışçıl eylemciler” polisler çatışmaları desteklediler: devasa bir kalabalığın toplanmış olmasının kendisi polisin manevralarına bir engel teşkil etti. Eylemciler, saldırı hazırlığı içerisindeyken önlerinde durarak polisin nefret edilen DIAS ve DELTA ekiplerinin motosikletlerinin önünü kestiler. “Barışçıl” eylemciler çatışmalardan korkmuyorlardı ve yalnızca çevik kuvvetin ve motosikletli polislerin devasa ve şiddetli saldırıları onların

Syntagma çevresindeki sokaklardan kaçmalarına neden oldu. Önceki günlerde ve özellikle 28 Haziran'daki çatışmalar sırasında pek çoklarının olacağını iddia ettiğinin aksine, polisle çatışmalar “halkı” “korkutmadı”: zira bir açıdan bu çatışmalar büyük ölçüde itibarını yitirmiş hükümete, polisin vahşetine ve işçi sınıfının yaşam koşullarının kötüleşmesine karşı birikmiş tepkiyi ifade ediyorlardı.

Özellikle bu günde, Aralık 2008'in isyancıları (anarşistler, anti-otoriterler, öğrenciler, ultralar, genç güvencesiz proleterler) yeniden Atina sokaklarına çıkarak işçi sınıfının daha “saygın” ve istikrarlı kesimleriyle birlikte kemer sıkma politikalarına karşı protestolara katılıp polislerle çatıştılar. 5 Mayıs 2010'dan beri ilk defa böylesi bir şey oluyordu.

48-saatlik genel grevin Aralık 2008 kalkışmasıyla bir ortak noktası daha vardı: yüzler gülüyordu. Eylemcilerin hükümete veya IMF'ye karşı sloganlarının büyük çoğunluğu teras kültürüne dayanıyordu; polisle çatışmalar sırasında ise davulcular eylemcileri cesaretlendiriyor ve mevzilerini korumaları yönünde telkin ediyorlardı.

İki günün sonunda da polis nihayetinde bölgeyi ve merkezi sokakları gece geç saatlerde “temizledi” ve yalnız birkaç kararlı kişi geceleyin meydanda kaldı.

Çatışmalara binlerce kişinin katılması, solcu örgüt/partilerin ve burjuva medyasının “provokatörlere” veya “devlet teşvikli çetelere” dair komplo teorilerini paramparça etti ve her zaman “karışıklık çıkartan” özel gruplara dair benzeri ana-akım propagandaların denli saçma olduğunu gözler önüne serdi. Pek çok kişi, sermayenin ve sermaye devletinin emirlerini yerine getiren silahlı, vahşi ve acımasız polisler karşısında taşlar atmanın, ateşler yakmanın ve barikatlar dikmenin gerekliliğinin farkına vardılar.

Bu değişim ayrıca “şiddet karşıtı” ve “şiddet yanlısı” eylemciler arasında geçtiğimiz ay boyunca süregelen (çoğu sözlü) çatışmaların aşılmasının da bir sonucuydu. “Şiddet karşıtı” eylemcilerin büyük çoğu, özellikle yaşlılar, “provokatör maskeleri” ardında sıradan öfkeli genç çocukları olduğunun nihayet farkına vardılar. Bir örnekte, altmışını devirmiş bir kadının “maskeli” 16 yaşında bir delikanlıyla “polislere karşı savaşıma hakkına” dair dostça sohbet ettiği gözlemlendi; aynı esnada iyi giyimli “öfkeli” eylemciler, “isyancılar” ile benzer konulardan konuşmaktaydılar. Şiddet, sürekli sosyal ve siyasi tartışmalarda gündeme gelen konulardan ve harekete geçmiş bir kitlenin içerisinde ortaya çıkan sorulardan yalnızca biridir ve eylemleri ve eylemcilerin çelişkili tavırlarını şekillendirmekte önemli bir rol oynar. Bu fikir ayrılıklarının kısıtlı da olsa teorik ve pratik meselelerin ortaya atıldığı açık bir proleter alan yarattığını söyleyebiliriz.

Bu öfke günlerinin bir diğer belirgin özelliği ise, isyan ve kutlamanın birbirine karışmış olmasıydı. Çatışmalar esnasında canlı müzik vardı; insanlar şarkılar söylüyorlardı ve kimi durumlarda çevik kuvvete yapılan karşı saldırılara davulcular eşlik ediyordu! 28'inde öğleden sonra devam eden çatışmalara ve atılan kimyasal gazlara rağmen bir konser verildi: polis meydanı gaz bombalarıyla doldurduğu esnada eylemciler dans ediyorlardı. 29'unda meydana yakın bir pastaneden çörek, börek, pasta ve dondurmalara el konulması meydandaki mücadeleye lezzetli bir tat kattı; bununla birlikte gıda sağlama

komitesi, büyük ihtimalle solcu “örgütçülerden” biri tarafından azarlandıktan sonra yağmaları megafondan kınadı. Aynı öğleden sonra, SYRIZA üyeleri, eylemcilerin çevik kuvvetin olası bir saldırısı ihtimaline karşı taş toplamalarını engellemeye çalıştılar, fakat bir saldırı gelirse ne yapılacağı sorusunu yanıtlamaya başaramayınca bu çabalarından vazgeçmek zorunda kaldılar. Kısa bir süre sonra, mikrofonlar ve hoparlörler, zarar görebilecekleri söylenilerek meydana götürüldü. Eylemin tam da bu noktada, meydana yakın yerlerde çatışmalar devam ederken “sesini” alıp götürme seçimi, şüphesiz meydanın savunmasını zayıflatmaktaydı. Dakikalarla ölçülecek kadar kısa bir süre sonra, çevik kuvvet ekipleri meydana saldırdılar ve özellikle vahşi bir biçimde eylemi dağıttılar ve eylemciler metro istasyonuna çekilmek zorunda kaldı. Yalnızca birkaç yüz kişi geri dönecekti ve daha da azı akşama dek meydana kaldı.

Ayrıca siyasetçilere ve polise karşı tepkilerin de gerçekten büyümekte olduğunu belirtmekteyiz. Yaygın çatışmalar haricinde, bu öfke eylemde insanın kulağına çalınabilecek kimi sloganlardan da hissedilebiliyor: “parlamentoyu yakmalıyız”, “onları yükseklere asmalıyız”, “silahlanmalıyız”, “milletvekillerini evlerinde ziyaret etmeliyiz” vb. Böylesi sloganların çoğunlukla yaşlı kişilerden geliyor olması özellikle dikkate değer. Bir dolu eylemcinin gizli polisleri “tutuklama” durumları da biriken öfkenin derecesini gösteriyor: 29'u akşamı eylemciler Syntagma metro istasyonunda bir gizli polis ele geçirdiler ve Kızıl Haç müdahale edip polisi kaçırana dek adamı içeride tuttular (kimi söylentilere göre, adam kaçtığında silahı artık yanında değildi...).

Sendikaların (GSEE-ADEDY) rolüne gelince, özellikle büyük ölçüde “meydan hareketinin” baskısı sonucu ilan ettikleri 48 saatlik genel grev haricinde, önemli bir rol oynamadılar. GSEE kortejlerinin grevin ikinci günü yalnız bir kaç yüz kişi çekmesi de şaşırtıcı değildi; zira eylemlerini akşam üstü şehir merkezinin başka bir meydanına koymuşlardı! 30 Haziran'da GSEE, komplo teorilerine sadakatini göstererek “GSEE yıkımlar ve işçilere ve eylemcilere karşı işbirliği yapan 'kapşonlu kimseler' ile polis arasında gerçekleştirilen önceden kararlaştırılmış çatışmalar (...) gibi her türlü şiddeti kınamaktadır ve hükümete sorumluluklarını yerine getirmesi çağrısında bulunmaktadır” diye bir açıklama yaptı. Öte yandan kamu işçileri sendikası ADEDY daha ihtiyatlı bir tutum alarak 29 ve 30 Haziran'da yaptığı basın açıklamalarında “hükümetin barbarlığını” ve eylemcilere karşı “polis şiddetini” kınadı ve hatta 30 Haziran'da, Syntagma meydanında asla gerçekten örgütlemeyeceği ve düzenlemeyeceği bir eylemin çağrısını dahi yaptı.

2. Dünya Savaşı'ndan beri dayatılan en sert kemer sıkma politikalarının uygulanmasına karşı harekete dair genel kimi noktaların altını çizecek olursak:

1. Hem aşırı sağcı kesimin, hem de solcu partilerin ve solcuların olumlulamakta olduğu milliyetçilik, çoğunlukla popülist biçimiyle egemen durumda. Siyasi partilere üye olmayan pek çok proleter veya krizin tokadını yemiş küçük burjuva için dahi milli kimlik, herşeyin hızla paramparça olduğu bir durumda son hayali sığınak halini alıyor. “Yabancı, satılmış hükümet”e karşı veya “Ülkenin kurtuluşu”, “Milli egemenlik” ve “Yeni anayasa” yanlısı sloganların altında “milli toplumun” büyüdü bir birleştirici çözüm teşkil ettiği derin bir korku

ve yabancılaşma hissi yatıyor. Sınıfsal çıkarlar sıkça milliyetçi hatta ırkçı terimlerle ifade edilmeye çalışılıyor ki bu da şaşkın ve patlayıcı bir siyasi karışım yaratıyor.

2. Syntagma meydanındaki esas kitle meclisinin (bunun benzerleri Atina'nın muhtelif mahallelerinde ve öteki Yunan şehirlerinde de mevcut), solcu parti ve örgütlerin "öfkeli" üyeleri tarafından manipüle edilmekte olduğu ortada ve hareketin sınıf doğrultusu için gerçek anlamda bir engel teşkil ediyor. Bununla birlikte bir yanda solcular genel olarak siyasi düzenin derin itibar krizinden dolayı onlar da siyasi kimliklerini saklamak durumundalar ve "kendi kaderini tayin", "doğrudan demokrasi", "kolektif eylem", "ıkkılık karşıtlığı", "sosyal değişim" gibi genel, soyut laflardan başka pek bir şey diyemiyorlar; öteki yandan gruplarda bulunan aşırı sağcı kişilerin aşırı milliyetçiliği ve çetevari davranışları da pek ciddi bir başarı elde edemiyor.

3. Antiotoriter kesimin ciddi bir kesimi aynı zamanda solun da bir kesimi (özellikle marksist-leninistler ve sendikacıların büyük çoğunluğu) kitle meclisinden mesafeli duruyorlar veya ona açıkça düşmanca bir tavır alıyorlar: antiotoriterler kitle meclisini parlamento önündeki gruptaki faşistlere savunma komitesinin müsama gösterdiği ve kitle meclisinin muhtelif sol partilerin manipüle ettiği küçük burjuva, reformist bir siyasi yapı olduğunu iddia ederek eleştiriyorlar. Solcular ise kitle meclisini apolitik, sola ve "sendikalı, örgütlü emek hareketine" düşman olduğunu söylüyorlar.

Kesin olan bir şey var: bu değişken, çelişkili hareket, siyasi yelpazenin her tarafının ilgisini çekiyor ve sınıf ilişkilerinin ve genel olarak siyasetin bir ifadesini teşkil ediyor. Son dönemde kendisini bundan daha belirsiz ve patlayıcı biçimde ifade eden başka bir mücadeleye rastlamadık. Bütün siyasi yelpazenin bu kitle meclislerinde rahatsız edici bulunduğu büyüyen proleter (ve küçük burjuva) öfke ve tepkilerinin artık siyasi parti ve sendikaların resmi kanallarından aktararak üzerinden ifade edilmediği. Dolayısıyla, kontrol edilmesi zor ve siyasi ve sendikalist temsiliyet sistemi için genel bir tehlike oluşuyor. Dolayısıyla provokatöroloji meselesi kritik: bir şeytan çıkarma, nüfusun ıssız topraklara sürgün edilmiş büyüyen bir kesimine karşı bir "devlet teşvikli faaliyet" iftirası işlevi görüyor. Başka bir düzlemde, hareketin yekpare olmayan ve açık niteliği, içeriği bulanık da olsa gündeme mücadelenin öz-örgütlülüğü meselesini koyuyor. Borcun doğasına dair yapılan tartışma ise biraz dikenli bir mevzu zira, hareketi Yunan devletine "ödeme yapmayı reddetme" noktasına götürebilir (ki bu siyasi partilerin, sendikaların ve parlamento harici ama devletçi solun büyük çoğunluğunun siyasi ufkunda dahi yer almayan bir yaklaşım). Orta-vade programın kanlı oylamasının ardından, kesinliklerin gökte eriyip gittikleri bir dönemde, kitle meclisleri hareketinin nasıl bir yol izleyeceği belirsizliğini koruyor.

TPTG

1. Pek çok kişinin "orta vade mali yoğunlaşma çerçevesi programı"nın oylandığı, 48-saatlik genel grevin 2. gününde grev yapmayı seçmiş olması, esasında solcuların süresiz genel grev çağrılarının ideolojik ve aldatıcı niteliğini açığa çıkardı. İşçilerin geliri ve kaynaklarındaki büyük düşüş, sendikaların topyekün krizi ile birlikte böylesi bir ihtimali, hiç değil hem nesnel hem öznel düzeyde kısa vadede, topyekün imkansız kılıyor. Dolayısıyla solcuların süresiz genel grev çağrısı herhangi gerçek bir içerik içermiyor ve

"borçların ödenmeyişininin" proleter ve tabandan örülmesi yönünde doğrudan eylemlere girişmekte basiretsizliklerini veya isteksizliklerini saklayan sözde-militan bir propaganda mahiyeti taşıyor. Solcu parti ve grupçukların kadroları muhtelif sendika, dernek ve sivil toplum kuruluşlarında kendi koltuklarını korumayı, gerçek sınıf kavgalarını teşvik etmeye yeğliyorlar.

2. Sonrasında basında ortaya çıktığı üzere, hedef Yunan polis generallerinin Salı günü yaptıkları bir toplantıda çoktan planlanmış ve kararlaştırılmıştı ve hem hükümetin yeni kemer sıkma politikası oylamalarına verdiği önemi, hem de polisleri şiddetme "provokasyon" etme tezinin abesliğini gözler önüne sermekteydi. Dahası, çevik kuvvet ekipleriyle eylemciler arasındaki şiddetli tartışmalardan böylesi polis ekiplerine emirleri yerine getirmekte ahlaki kaygılar duymamaları amacıyla hükümet yetkilileri tarafından bir tür ideolojik eğitim verildiği sonucunu çıkartabiliriz: hakim argüman, eylemcilerin çoğunun "ayrıcalıklarını yitirmiş kamu çalışanları" olduğuydu.